



## ROZSUDOK

### V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a Mgr. Petra Melichera v právnej veci žalobcu: **M. S. B., S.**, so sídlom F., N., IČO: X., proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky**, so sídlom Limbová 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 26019/2008-OP zo dňa 15. decembra 2008, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 13/2009-23 zo dňa 7. apríla 2011, jednohlasne, takto

#### r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 13/2009-23 zo dňa 7. apríla 2011, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

#### O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č. k. 1S 13/2009-23 zo dňa 7. apríla 2011 podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 26019/2008-OP zo dňa 15. decembra 2008 spolu s rozhodnutím Nitrianskeho samosprávneho kraja č. CS 2530/2008 zo dňa 13. októbra 2008 a vec mu vrátil na ďalšie konanie; žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Preskúmaným

rozhodnutím č. 26019/2008-OP zo dňa 15. decembra 2008 žalovaný ako odvolací orgán odvolanie žalobcu zo dňa 24. októbra 2008 zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o uložení pokuty 10 000 Sk (331,93 €) žalobcovi za porušenie § 79 ods. 1 písm. b/ zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 578/2004 Z.z.“), pretože dňa 17. januára 2008 neposkytol S. Š., bytom K., X. B. neodkladnú zdravotnú starostlivosť.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynul záver, že rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko sa žalovaný v rámci administratívneho konania neriadil základnými zásadami zakotvenými v zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok). Uviedol, že žalovaný postupoval v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, ako aj zásadou materiálnej pravdy a rovnako nerešpektoval procesné právo žalobcu na spravodlivý proces. Zdôraznil, že žalovaný pri rozhodovaní opomenul princípy spravodlivého súdneho konania, najmä princíp „rovnosti zbraní“, kontradiktórnosť súdneho konania, právo „osobnej prítomnosti na konaní“ a „zákaz diskriminácie vlastnej osoby“.

Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný sa v rozhodnutí žiadnym spôsobom nevysporiadal, prečo v danom prípade išlo o neodkladnú zdravotnú starostlivosť, a prečo bolo povinnosťou žalobcu poskytnúť sťažovateľovi neodkladnú zdravotnú starostlivosť. Vzhľadom na skutočnosť, že v prejednávanvej veci žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán, svoje rozhodnutia odôvodňujú jedine tvrdeniami sťažovateľa, ktoré vyhodnotili, že jeho zdravotný stav bol akútny, predstavujúci ohrozenie života, súd konštatoval že žalovaný vec nesprávne právne posúdil. Súd prvého stupňa mal zato, že keď bolo sťažovateľovi zle už v noci, čo sám aj v sťažnosti uviedol, v Nitre je fungujúca lekárska pohotovosť, kde by sťažovateľa ošetrili. Nemal za preukázané, že stav sťažovateľa bol taký akútny, keď navyše cestoval asi 370 km do Bardejova a sám za volantom aj šoféroval.

Súd prvého stupňa sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že v deň 4. augusta 2008 sa mohol ústneho pojednávania zúčastniť tretí konateľ žalobcu, nakoľko zo spisového materiálu zistil, že funkcia konateľa spoločnosti J.. B. zanikla dňom 24. júna 2008 a do Obchodného registra nepribudol žiaden nový konateľ.

Ohľadom námietky žalovaného, týkajúcej sa nedostatku jeho pasívnej legitímácie krajský súd uviedol, že podľa § 250 ods. 4 O.s.p. pri rozhodovaní správneho orgánu vydaného v správnom konaní, je žalovaným správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 13/2009-23 zo dňa 7. apríla 2011 zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie, prípadne, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu voči žalovanému v celom rozsahu zamietne. V dôvodoch odvolania opätovne poukázal na písomné vyjadrenie k žalobe č. 09074-2/2009-OP zo dňa 19. marca 2009, doručené Krajskému súdu v Bratislave dňa 23. marca 2009, v ktorom už zaujal stanovisko k všetkým vecným dôvodom uvádzaným v žalobe, a ktorého sa žalovaný naďalej pridržiava.

Zároveň opakovane namietal, že nie je splnená podmienka pasívnej legitímácie na strane žalovaného. Za neúplný považoval záver krajského súdu, že v zmysle § 250 ods. 4 O.s.p. pri rozhodovaní správneho orgánu vydaného v správnom konaní, je žalovaný správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni, nakoľko mal zato, že označenie žalovaného na žalobe ako Slovenská republika – Ministerstvo zdravotníctva je nesprávne, keďže žalovaný vydal rozhodnutie č. 26019/2008-OP o uložení pokuty žalobcovi ako ústredný orgán štátnej správy.

Rovnako sa nestotožnil ani so záverom súdu, že správne orgány sa neriadili princípmi „rovnosti zbraní“ a práva „osobnej prítomnosti na konaní“, nakoľko prvostupňový správny orgán nariadil ústne pojednávanie dňa 4. augusta 2008, pričom predvolanie bolo žalobcovi riadne doručené. Dňa 1. augusta 2008 sa žalobca ospravedlnil, žiadal odklad ústneho pojednávania z rodinných dôvodov a navrhol termín pojednávania odročiť po 5. septembri 2008. S ohľadom na uvedené žalovaný poukázal na zásadu hospodárnosti konania, pretože na pojednávanie bol predvolaný aj svedok S. Š. z B., ktorý si uplatnil náhradu trov v súvislosti s predmetným konaním. Ďalej dal žalovaný do pozornosti, že správny orgán prvého stupňa listom č. CS 2530/2008 žalobcovi oznámil dôvody neakceptovania žiadosti o odročenie pojednávania, keď v liste okrem iného uviedol, že dôvod, pre ktorý malo byť ústne pojednávanie odročené, priamo nekolidoval s termínom ústneho pojednávania. Doplnil, že zo spisového materiálu žalovaný zistil, že žalobca na predmetné oznámenie nereagoval, resp. nedoložil doklad, že skutočne sa nemohol pojednávania zúčastniť ani jeden z dvoch

konateľov, pričom išlo o pojednávanie, ktoré navrhol sám žalobca. Žalovaný mal zato, že žalobcovi bolo umožnené vyjadriť sa vo veci, správne konanie prebehlo v zmysle ustanovení správneho poriadku a žalobcovi bolo riadne doručené upovedomenie o začatí správneho konania, kde bol poučený o svojich právach v zmysle § 33 správneho poriadku.

Nesúhlasil ani s názorom súdu, že žalovaný vec nesprávne právne posúdil, keď nebolo preukázané, že stav sťažovateľa bol akútny a žalovaný sa nevysporiadal, prečo v danom prípade išlo o neodkladnú zdravotnú starostlivosť a bolo povinnosťou žalobcu túto pacientovi poskytnúť. Žalovaný vyslovil, že napadnutým rozhodnutím č. 26019/2008-OP potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z dôvodu, že sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom, ako aj s právnym záverom správneho orgánu prvého stupňa, teda že bola porušená povinnosť stanovená v § 79 ods. 1 písm. b/ zákona č. 578/2004 Z.z. zo strany žalobcu. Ďalej uviedol, že v správnom konaní vedenom proti žalobcovi bol skúmaný skutkový a právny stav vo veci porušenia zákonnej povinnosti žalobcu v zmysle cit. ustanovenia konkrétne v tom, že dňa 17. januára 2008 žalobca odmietol poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť S. Š., keď ako dôvod odmietnutia uviedol, že pán Š. nemá so zdravotným zariadením uzavretú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a nebol dôvod, aby ho ošetril iný ako sťažovateľov zmluvný lekár. Podľa názoru žalovaného toto porušenie povinnosti bolo vyvedené z relevantne získaných dôkazov ako záznam z prešetrenia sťažnosti zo dňa 21. februára 2008, zápisnice č. CS 2530 zo dňa 4. augusta 2008, oznámenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Nové Zámky zo dňa 17. januára 2008 o výsledku dohľadu, z ktorých vyplýva porušenie vyššie citovanej zákonnej povinnosti poskytnúť zdravotnú starostlivosť, nakoľko zdravotný stav pána Š. si ošetrovanie vyžadoval, keďže mal teplotu a zimnicu, bolesti tela, kašeľ a pálenie v hrudi. Vyslovil, že ide o vyjadrenia lekárov. Dodal, že v spise sa nachádza doklad – záznam o lekárskej prvej pomoci, poskytnutej pánu Š. dňa 17. januára 2008, z ktorého, ako aj zo zápisnice o výsledku prešetrenia sťažnosti Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja č. CS 793/2008 zo dňa 20. marca 2008, bol vyvedený záver, že lekár tým, že ho nevyšetril a poslal ho preč spôsobil, že nevie preukázať, že sa nejednalo o neodkladnú zdravotnú starostlivosť podľa § 2 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z.z.“). Preto bol názoru, že žalobca neposúdil, či ide o náhlu zmenu zdravotného stavu, ktorá bezprostredne ohrozuje život pána Š. alebo niektorú zo životných funkcií. Rovnako mal zato, že z citovaných

odborných lekárskejších tvrdení doložených v spise je preukázané, že išlo o neposkytnutie neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

V závere odvolania uviedol, že z § 79 ods. 1 písm. b/ zákona č. 578/2004 Z.z. vyplýva, že je povinnosťou poskytovateľa poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť každej osobe. Preto prvostupňový správny orgán, ako aj žalovaný rozhodol, že žalobca porušil svojím konaním zákonnú povinnosť a uložil mu za predmetné porušenie sankciu – peňažnú pokutu. Zdôraznil, že v danom prípade sa správne aplikovali vyššie uvedené právne normy na zistený skutkový stav tak prvostupňovým správnym orgánom, ako aj žalovaným.

Žalobca v písomnom vyjadrení navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť a odvolanie žalovaného zamietnuť, nakoľko mal zato, že súd prvého stupňa v konaní vedenom pod sp. zn. 1S/13/2009 postupoval v súlade so zákonom, jeho rozhodnutie je zákonné a spravodlivé. Ohľadom námietky pasívnej legitímácie žalovaného v plnom rozsahu zotrval na podanej žalobe a stotožnil sa s odôvodnením napadnutého rozsudku. Uviedol, že ústredné orgány štátnej správy nekonajú v mene svojom, ale len v mene Slovenskej republiky, teda vydávajú rozhodnutia len ako zástupca štátu. Vo vzťahu k námietke, týkajúcej sa ústneho pojednávania konaného dňa 4. augusta 2008, sa plne stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa. Vyjadril sa, že došlo k porušeniu práv žalobcu, pričom v liste žalovaného zo dňa 26. augusta 2008 bolo žalobcovi len oznámené, že sa úkonu mohol zúčastniť tretí konateľ, ktorý však, ako už bolo konštatované aj krajským súdom, už dva mesiace túto funkciu nevykonával. V otázke posúdenia neodkladnej zdravotnej starostlivosti taktiež súhlasil so záverom súdu prvého stupňa, a síce že v prípade pána Š. sa nejednalo o aplikáciu neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Uviedol, že túto skutočnosť ani jeden zo správnych orgánov neskúmal v takom komplexnom charaktere ako krajský súd, ktorý správne konštatoval, že pokiaľ sťažovateľ dokázal prejsť v podstate cez celé územie Slovenskej republiky bez akýchkoľvek ťažkostí, preto v jeho prípade nebola naplnená podstata ustanovenia zákona č. 576/2004 Z.z., ktorý charakterizuje poskytovanie neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Doplnil, že pri prvom stretnutí žalobcu s lekárom samosprávneho kraja M. Š., tento žalobcovi potvrdil, že mu sťažovateľ počas tejto cesty štyrikrát telefonoval, čo však nie je zachytené v zápisnici, preto ju žalobca odmietol podpísať. Vyslovil, že pokiaľ sťažovateľ prešiel celým územím Slovenskej republiky a dal sa vyšetriť až doma po uplynutí odstopu veľkého počtu hodín znemožnil presne a bez akýchkoľvek pochybností stanoviť, aký bol jeho zdravotný stav v čase jeho návštevy u žalobcu a teda jednoznačne určiť, či v tom čase bol v ohrození života

alebo zdravia. Dodal, že aj v správnom trestaní musí platiť základná zásada trestného práva in dubio pro reo – v pochybnostiach v prospech obžalovaného, resp. osobe, voči ktorej sa vedie správne konanie s účelom uložiť sankciu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné vo výroku ako vecne správny potvrdiť, aj keď z čiastočne odlišných dôvodov. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 O.s.p. s tým, že termín verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22. marca 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.). Orgánmi verejnej správy sa rozumejú orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy, orgány záujmovej samosprávy a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 2 O.s.p.). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 O.s.p.).

Predmetom súdneho preskúmacieho konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 26019/2008-OP zo dňa 15. decembra 2008, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. CS 2530/2008 zo dňa 13. októbra 2008 o uložení pokuty 10 000 Sk (331,93 €) žalobcovi za porušenie § 79 ods. 1 písm. b/ zákona č. 578/2004 Z.z., pretože dňa 17. januára 2008 neposkytol S. Š., bytom K., X. B. neodkladnú zdravotnú starostlivosť. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný poukázal na to, že v danom prípade išlo o neodkladnú zdravotnú starostlivosť a bolo povinnosťou žalobcu pacientovi, vzhľadom na jeho zdravotný stav mu ju poskytnúť, preto v tomto kontexte neobstojí jeho obrana, že „by bol pacienta poriešil“, ale tento sa správal

vulgárne. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že žalovaný sa nevysporiadal so skutočnosťou, že nedošlo k porušeniu § 11 ods. 12 zákona č. 576/2004 Z.z., nakoľko sťažovateľ S. Š. nebol v nebezpečenstve smrti a ani nejavil známky závažnej poruchy zdravia, žalovaný ako odvolací správny orgán konštatoval, že v danom prípade išlo o neodkladnú zdravotnú starostlivosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z., preto nemohol prihladiť na túto obranu žalobcu. Ďalej uviedol, že dôkazy založené v spise preukazujú porušenie cit. ustanovenia zákona č. 578/2004 Z.z., čo ani samotný žalobca nepoprel, keď uviedol, že odmietol sťažovateľa vyšetriť, keďže bol vulgárny. Tým mal za preukázané spáchanie správneho deliktu zo strany žalobcu, s čím je spojené uloženie sankcie. Zdôraznil, že žalobca nespolupracoval so správnym orgánom, keď na jeho výzvu na nariadené ústne pojednávanie doručil ospravedlnenie a žiadal o preloženie termínu po 5. septembri 2008, preto aj z tohto dôvodu nemohol správny orgán prvého stupňa dodržať lehoty na rozhodnutie podľa § 49 správneho poriadku. Ohľadom obrany žalobcu v tom smere, že až traja poskytovatelia porušili zákonnú povinnosť a tiež by mali znášať následky, poukazujúc aj na snahu lekára samosprávneho kraja riešiť si osobnú antipatiu voči žalobcovi, žalovaný dospel k záveru, že nie je v jeho kompetencii hodnotiť zvolený postup samosprávneho kraja voči iným poskytovateľom, pretože ide o samostatné správne konanie voči týmto poskytovateľom.

Medzi účastníkmi konania bolo sporné, či žalobca svojím konaním porušil povinnosť poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť tak, ako bolo zistené prvostupňovým správnym orgánom, a či správne orgány dostatočne a objektívne zistili skutkový stav tak, aby mohlo byť vo veci rozhodnuté.

Podľa názoru odvolacieho súdu správny orgán v danej veci si pre svoje rozhodnutie nezadovážil dostatok skutkových podkladov, vo veci nezistil skutočný stav a preto jeho právny záver, že žalobca porušil povinnosť poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť, bol predčasný.

Z administratívneho spisu odvolací súd zistil, že správny orgán nevykonával vo veci náležité dokazovanie, vykonané dôkazy nevyhodnotil v súlade s ustanovením § 34 ods. 5 správneho poriadku, t.j. každý jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a záver, ku ktorému správny orgán dospel, nezodpovedal vykonanému dokazovaniu a zásadám logického myslenia a uvažovania. Zo správneho spisu vyplýva, že sťažovateľ S. Š. dňa 17. januára 2008 navštívil ambulanciu M. S. B., kde požiadal o vyšetrenie. Zdravotný stav

sťažovateľa nebol M.. S. B. vyhodnotený ako akútny, preto sťažovateľovi doporučil navštíviť ambulanciu prislúchajúcu študentom a zamestnancom Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre (ďalej len „SPU“). Vo vyjadrení k sťažnosti S. Š. zo dňa 12. februára 2008 žalobca poukázal na skutočnosť, že v podanej sťažnosti bol zdravotný stav sťažovateľa označený za akútny už počas noci pred návštevou ambulancie žalobcu, ktorý zdôraznil, že pokiaľ je niekomu zle už v noci, v Nitre je fungujúca lekárska pohotovosť, kde sťažovateľ mohol vyhľadať ošetrovanie. Rovnako žalobca dal do pozornosti, že sťažovateľa odmietli vyšetriť aj v ambulanciách prislúchajúcich SPU, o čom svedčia aj jeho následné ospravedlnenia u profesorov SPU, ktoré tiež absolvoval v čase, keď sa mal nachádzať v akútnom stave, pričom následne cestoval 370 km do Bardejova autom, ktoré aj sám šoféroval. Ďalej uviedol, že k porušeniu povinnosti v zmysle § 11 ods. 12 zákona č. 576/2004 Z.z. nedošlo, nakoľko sťažovateľ nebol v nebezpečenstve smrti a ani nejavil známky závažnej poruchy zdravia, preto nebol dôvod, aby bol ošetrovaný iným ako sťažovateľovým zmluvným lekárom. Dňa 20. marca 2008 bola spísaná Zápisnica o výsledku prešetrenia sťažnosti vo veci odmietnutia lekárskeho vyšetrenia sťažovateľa S. Š. na spoločnosť M.. S. B., S., všeobecnú lekárku M.. M. K. a spoločnosť M., S. Sťažnosť bola M.. L. Š., lekárom samosprávneho kraja vyhodnotená ako opodstatnená. Uvedená zápisnica bola žalobcovi zaslaná so žiadosťou o jej podpísanie, pričom dňa 8. apríla 2008 bola táto Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja vrátená nepodpísaná. Ďalej bolo zistené, že dňa 3. júna 2008 bolo žalobcovi doručené upovedomenie o začatí správneho konania o uložení pokuty pre porušenie povinnosti stanovenej v § 79 ods. 1 písm. b/ zákona č. 578/2004 Z.z. Uvádza sa v ňom, že po prešetrení sťažnosti lekárom Nitrianskeho samosprávneho kraja dňa 17. apríla 2008, tento dospel k záveru, že ošetrojúci lekár M.. S. B. dňa 17. januára 2008 napriek teplote a zimnici neposkytol zdravotnú starostlivosť S. Š. z dôvodu, že tento nemá so zdravotníckym zariadením uzavretú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a podľa presvedčenia M.. S. B. nebol v nebezpečenstve smrti a ani nejavil známky závažnej poruchy zdravia, preto nebol dôvod, aby ho ošetril iný ako sťažovateľov zmluvný lekár. Podaním zo dňa 18. júna 2008, označeným ako „Návrhy na doplnenie dokazovania“, žalobca navrhol sťažovateľa vypočuť ako svedka, aby mohol využiť svoje právo klásť mu otázky a vykonať konfrontáciu svedka so žalobcom ako poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, nakoľko vo vyjadreniach oboch menovaných sú rozpory. Zároveň bolo z administratívneho spisu zistené, že dňa 21. júla 2008 bolo správne orgánu prvého stupňa Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zaslané Oznámenie o výsledku dohľadu, týkajúce sa podnetu pacienta S. Š., v ktorom tento po vykonaní dohľadu na diaľku konštatoval, že poskytovateľ odmietol

poskytnúť zdravotnú starostlivosť pacientovi S. Š. napriek tomu, že bol informovaný o subjektívnych ťažkostiach pacienta, ktorým postupom poskytovateľ porušil § 79 ods. 1 písm. b/ zákona č. 578/2004 Z.z. v nadväznosti na § 11 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 576/2004 Z.z. Zo spisového materiálu taktiež vyplýva, že žalobca ako aj sťažovateľ boli prvostupňovým správnym orgánom predvolaný na ústne pojednávanie, nariadené na deň 4. augusta 2008. Následne dňa 1. augusta 2008 bola Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja doručená Žiadosť o odročenie ústneho pojednávania a ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní I.. E.. B. z vážnych neodkladných rodinných dôvodov, v ktorej sa ďalej uvádza, že musí so svojim manželom M.. S. B. odcestovať k manželovej matke vo veku 83 rokov, žijúcej v R., nakoľko sa jej v noci rapídne zhoršil zdravotný stav. Súčasne požiadala o odročenie ústneho pojednávania na termín po 5. septembri 2008. Správny orgán prvého stupňa ústne pojednávania nariadené na 4. augusta 2008 realizoval, pričom Oznámením zo dňa 13. augusta 2008 žalobcu upovedomil, že jeho žiadosť o odročenie nariadeného pojednávania neakceptoval s ohľadom na zásadu rýchlosti a zásadu hospodárnosti konania, stanovenú v § 3 ods. 3 správneho poriadku. Uviedol, že termín ústneho pojednávania bol vopred dohodnutý so žalobcom, ako aj so svedkom tak, aby obom vyhovoval, pričom po doručení žiadosti už nebolo reálne možné vyrozumieť predvolaného svedka o prípadnom odročení pojednávania, preto toto prebehlo bez účasti žalobcu. Poukázal na skutočnosť, že podľa výpisu z obchodného registra Okresného súdu Nitra, zoznamu výpisov č. KB-9695/06 za žalobcu môžu konať traja konatelia, t.j. okrem M.. S. B. a I.. E.. B. aj J.. S. B. a to každý samostatne. Taktiež mal zato, že ani dôvod, pre ktorý malo byť ústne pojednávanie odročené, priamo nekolidoval s termínom nariadeného ústneho pojednávania. Súčasne z odôvodnenia žiadosti vyvodil, že prítomnosť oboch konateľov spoločnosti pri riešení vzniknutej situácie nebola nevyhnutná. Preto dospel k záveru, že ak by zo strany žalobcu bol skutočný záujem zúčastniť sa pojednávania v nariadenom termíne, mohol tak urobiť. Dňa 13. októbra 2008 bolo prvostupňovým správnym orgánom vydané rozhodnutie o uložení pokuty žalobcovi za porušenie povinnosti poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť, ktoré bolo následne potvrdené rozhodnutím odvolacieho orgánu č. 26019/2008-OP zo dňa 15. decembra 2008.

Správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§ 34 ods. 5 správneho poriadku). Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného spočívajúcu v tvrdení, že v konaní vedenom proti žalobcovi bol správnymi orgánmi dostatočne skúmaný skutkový a právny stav vo veci porušenia povinnosti žalobcu v zmysle § 79 ods. 1 písm. b/ zákona č. 578/2004 Z.z., keď tieto mali za preukázané, že v danom prípade išlo o neodkladnú zdravotnú starostlivosť a bolo povinnosťou žalobcu túto pacientovi poskytnúť, tak Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na skutočnosť, že v danom prípade sú vážne pochybnosti o tom, či sa žalobca dopustil konania, ktorým porušil cit. zákonné ustanovenie tak, ako bolo zistené prvostupňovým správnym orgánom a to aj pre nedostatok dôvodov v napadnutom rozhodnutí ako aj rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa. Nedostatočnosť zistenia skutkového stavu spočíva v tom, že správne orgány sa žiadnym spôsobom v svojom rozhodnutí nevysporiadali so skutočnosťou, odôvodňujúcou, že zdravotný stav sťažovateľa bol akútny, ohrozujúci jeho život. Nezaoberajú sa ani námietkami, prečo sťažovateľ v prípade akútneho zdravotného stavu už v noci predtým, ako navštívil ambulanciu žalobcu, nevyhľadal ošetrovanie na lekárskej pohotovosti v Nitre a nereagujú ani na skutočnosť, že sťažovateľ mal v stave ohrozujúcom život sám šoférovať osobné motorové vozidlo 370 km do Bardejova. Administratívny spisový materiál taktiež neobsahuje čitateľný záznam o tom, aké ochorenie bolo žalobcovi nakoniec diagnostikované. Správne orgány sa taktiež žiadnym spôsobom nevysporiadali s námietkou žalobcu, že ku dňu 4. augusta 2008, kedy bolo nariadené ústne pojednávanie za účelom svedeckej výpovede sťažovateľa, z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu v Nitre vyplýva, že za obchodnú spoločnosť M.. S. B., S.S. boli oprávnení konať dvaja konatelia (M.. S. B. a I.. E.. B.), pričom J.. S. B., P.. je ako konateľ tejto obchodnej spoločnosti v obchodnom registri zapísaný len do 9. júla 2008, avšak napriek uvedenej skutočnosti sa žalovaný správny orgán touto námietkou žalobcu nezaoberal.

Z obsahu administratívneho spisu mal odvolací súd v danej veci taktiež za preukázané, že správny orgán žalobcovi neumožnil vyjadriť sa pred rozhodnutím o uložení pokuty pre porušenie povinnosti poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť k podkladom rozhodnutia, navrhnúť nové dôkazy, resp. vyjadriť sa k veci, čím boli porušené jeho procesné práva.

Zákon č. 578/2004 Z.z. v ustanovení § 92 zakotvuje, že „na konanie a rozhodovanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak“. V odkaze pod čiarou č. 72 uvádza zákon č. 71/1967 Zb. o správnom

konaní (správny poriadok). To znamená, že správne orgány musia v konaní a pri rozhodovaní dodržiavať najmä základné zásady správneho konania (§ 3), ustanovenie správneho poriadku týkajúce sa zisťovania podkladov pre rozhodnutie (§ 32 a nasl.) ako aj ustanovenia správneho poriadku ako aj ustanovenia správneho poriadku zakotvujúce finálne štádium správneho konania, t.j. vydanie rozhodnutia (§ 46 a nasl.).

V ustanovení § 3 správneho poriadku sú zakotvené základné zásady správneho konania. Jednou zo základných zásad správneho konania je zásada zákonnosti (§ 3 ods. 1). Z uvedenej zásady vyplýva, že správne orgány sú v konaní a pri rozhodovaní povinné postupovať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, zákonmi a ostatnými právnymi predpismi. V neposlednom rade sú povinné prihliadať aj na obsah medzinárodných zmlúv, ktoré v súlade s čl. 7 Ústavy Slovenskej republiky majú prednosť pred zákonmi.

Zásada aktívnej súčinnosti účastníkov konania sa prejavuje v koncipovaní takeho postavenia účastníkov konania, v ktorom sa počíta s ich aktívnou spoluúčasťou v celom priebehu konania, pričom všetkým orgánom činným v správnom konaní sa ukladá vytvárať na to potrebné podmienky. Preto sú správne orgány povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Ďalšou základnou zásadou správneho konania je zásada materiálnej pravdy, na základe ktorej rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Táto zásada je zakotvená nielen v § 3 ods. 4 správneho poriadku, ale je premietnutá aj v jeho ďalších ustanoveniach (§ 32 ods. 1, § 46, § 47 ods. 3). Z obsahu predmetnej zásady vyplýva, že správny orgán (platí to aj pre odvolací orgán) je povinný vykonávať dokazovanie tak, aby boli náležite objasnené všetky rozhodujúce okolnosti dôležité pre posúdenie veci (úplnosť zistenia). Správny orgán musí zabezpečiť, aby skutkové zistenia, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania čo najviac zodpovedali skutočnosti (presnosť zistenia).

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

V správnom konaní správny orgán konajúci v zmysle ustanovení zákona č. 578/2004 Z.z., postupuje podľa ustanovení správneho poriadku, a preto povinnosťou žalovaného bolo v predmetnom konaní zistiť skutočný stav vo veci a pritom postupovať v súčinnosti s účastníkom tohto konania – žalobcom. Inštitút súčinnosti je ustanovený na viacerých miestach správneho poriadku (§ 3 ods. 2, § 33 ods. 2, § 56) a vyjadruje vzájomnú jednotu práv a povinností. Účastník má právo vyjadrovať sa k podkladom v ktoromkoľvek štádiu konania. Môže sa vyjadriť k jednotlivým dôkazom i k celkovému spôsobu prípravy podkladov, môže sa vyjadriť k otázkam skutkovým i právnym. Zmyslom takto široko koncipovaného oprávnenia je predísť neskorším možným námietkam účastníka, ktoré by mohli viesť k priťahom v konaní alebo iným komplikáciám. Správny orgán v konaní môže pokračovať a teda vydať rozhodnutie, ak účastník sa svojho práva na vyjadrenie výslovne vzdá, alebo ostane nečinný. Pokiaľ správny orgán vydal rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby umožnil účastníkovi vyjadriť sa pred rozhodnutím, ide o procesné pochybenie správneho orgánu a teda o takú vadu, ktorá môže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd v danej veci dospel k záveru, že žalovaný správny orgán nepostupoval v súlade so zákonnými predpismi, vo veci nebol zistený riadne skutkový stav a zo skutkových okolností nebol vyvodený správny právny názor. Súčasne je potrebné vytknúť správnym orgánom oboch stupňov, že v konaní sa dopustili takej procesnej vady, ktorá by mohla mať za následok nezákonnosť rozhodnutia. Na základe výkladu právnej normy § 33 správneho poriadku v intenciách logického a rozumného uváženia vôľou zákonodarcu bolo, aby účastník správneho konania sa oboznámil s dôkazmi, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia, ktoré boli v správnom konaní vykonané správnym orgánom. Z administratívneho spisu však nevyplýva, že správny orgán prvého stupňa resp. žalovaný v danej veci žalobcovi ako účastníkovi správneho konania umožnil sa vyjadriť k podkladom resp. k dôkazom pred vydaním rozhodnutia vo veci. Uvedený postup žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu treba považovať za takú vadu, ktorá podmieňuje zákonnosť rozhodnutia o uložení pokuty žalobcovi.

Zároveň odvolací súd uvádza, že nemá pochybnosti o tom, že je právom správneho orgánu, ktorý vedie konanie vo veci uloženia pokuty žalobcovi rozhodnúť, ktoré dôkazy vykoná. Je na úvahe správneho orgánu rozhodnúť, či určitý dôkaz nie je potrebné vykonať (§ 32 správneho poriadku). Oprávnenie rozhodnúť o rozsahu zisťovania podkladov pre rozhodnutie ako aj výber dôkazných prostriedkov vyplýva z vrchnostenského postavenia správneho orgánu spojeného s jeho právomocou danou mu zákonom voči subjektom podriadeným mu pri rozhodovaní ako aj zo zásady hospodárnosti a rýchlosti konania (§ 3 ods. 3 posledná veta správneho poriadku). To však neznamená, že by správny orgán v konaní nemal rešpektovať procesné práva účastníka konania, základné zásady správneho konania a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejnený v Zbierke zákonov č. 209/1992 Zb.), ktorý zaručuje právo na spravodlivý proces.

Odvolací súd po oboznámení sa s predloženým kompletným spisovým materiálom krajského súdu, vrátane administratívneho spisu žalovaného zistil, že v priebehu správneho konania došlo zo strany správnych orgánov k závažným pochybeniam, pretože správne orgány sa riadne nevysporiadali s námietkami žalobcu v tom smere, že v prejednávanej veci nedošlo k porušeniu povinnosti poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť, pričom svoj záver o porušení uvedenej povinnosti odôvodnili len tvrdeniami uvádzanými v podanej sťažnosti sťažovateľa. Rovnako sa žiadnym spôsobom nevysporiadali s námietkou, ktorou žalobca napáda správnosť dôvodov, pre ktoré správny orgán prvého stupňa neakceptoval jeho

žiadosť o odročenie ústneho pojednávania nariadeného na 4. augusta 2008, zároveň opomenúc poukaz žalobcu na rozpor v tvrdení prvostupňového správneho orgánu so skutočnosťami vyplývajúcimi z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Nitra.

Podľa názoru odvolacieho súdu správne orgány oboch stupňov v preskúmvanej veci nepostupovali v intenciách citovaných právnych noriem a ich rozhodnutia nemožno považovať za skutkovo podložené a v súlade so zákonom. Súd prvého stupňa preto rozhodol v danej veci vecne správne, keď rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Na námietku žalovaného, spočívajúcu v tvrdení, že nie splnená podmienka pasívnej legitímácie na strane žalovaného, keďže jeho označenie v žalobe ako Slovenská republika – Ministerstvo zdravotníctva je nesprávne, nemohol odvolací súd prihliadnuť, nakoľko v Občianskom súdnom poriadku sú v § 249 ods. 2 upravené náležitosti žaloby, ktorá musí okrem iného obsahovať aj označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré sa napadá, pričom z § 250 ods. 4 O.s.p. priamo vyplýva, že žalovaným správnym orgánom, je orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni. Podľa názoru odvolacieho súdu § 250 ods. 4 O.s.p. má kogentný charakter a ide o špeciálnu právnu úpravu účastníkov v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Napriek tomu, že toto konanie je dôsledne ovládané dispozičnou zásadou, z čoho vyplýva, že súd nemôže preskúmať správne rozhodnutie nad rámec žalobcom v žalobe vymedzeným, ide o zásadu *iudex ne eat petita partium* (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorý vyplýva z ustanovenia § 249 ods. 2 O.s.p. a súd musí túto zásadu aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúmvava na základe podanej žaloby zákonnosť napadnutého rozhodnutia, nesprávne označenie žalovaného správneho orgánu nebráni súdu, aby konal so právne identifikovaným žalovaným, pokiaľ táto skutočnosť vyplýva zo samotnej žaloby a by žalovaný správny orgán bol aj správne označený v písomnom vyhotovení rozhodnutia súdu (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/400/2009).

Úlohou správneho orgánu bude v ďalšom konaní opätovne dostatočne zistiť skutočný stav, najmä bude za týmto účelom potrebné vykonať ďalšie dôkazy, napr. svedeckou výpoveďou sťažovateľa, pričom uvedené bude potrebné realizovať v súčinnosti s účastníkmi správneho konania. Správny orgán postupujúci podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku je povinný zistiť skutočný stav vo veci, pričom nie je viazaný len návrhmi účastníkov, ale aj sám

z úradnej povinnosti je povinný si zadovážiť také dôkazy, aby jeho rozhodnutie bolo v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi a vychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu v zmysle § 46 správneho poriadku. Ďalej bude povinnosťou žalovaného zistené skutočnosti a z nich plynúce závery, za dôsledného dodržania procesného postupu v zmysle správneho poriadku, podrobne uviesť v odôvodnení rozhodnutia a riadne odôvodniť.

Odvolačí súd sa však nemohol stotožniť s názorom krajského súdu, že rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p., nakoľko uvedené znamená, že správny orgán podriadil zistený skutkový stav pod právnu normu, ktorá sa na vec nevzťahuje, alebo sa nevzťahuje v uvedenom rozsahu. Zo spisového materiálu totiž vyplýva, že v konaní došlo k splneniu zákonných podmienok pre zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2 písm. c/ a d/ O.s.p., keďže skutkový stav v prejednávanej veci nebol zistený dostačujúco na posúdenie veci, pričom správny orgán nevykonal náležité dokazovanie. Súčasne odvolací súd v konaní zistil, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keď neobsahuje skutočnosti, ktoré viedli správny orgán k rozhodnutiu. Táto skutočnosť však sama osebe nemá za následok nezákonné rozhodnutie krajského súdu, ktoré je vo výroku vecne správne a preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal vychádzajúc z ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 prvá veta, § 250k ods. 1 O.s.p. nakoľko žalobca síce bol v konaní úspešný, ale náhradu trov konania si neuplatnil, a žalovanému náhrada trov konania neprináleží.

**P o u ě n i e :** Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 22. marca 2012

**JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.**  
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská